



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] religio sit pr[a]efere[n]da alijs virtutib[us] moralibus? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

non secundum circumstantiam quanti, sed secundum alias circumstantias: puta, quia cultus diuinus exhibetur cui non debet exhiberi, vel quando non debet, vel secundum alias circumstantias, prout non debet.

ARTIC. VI.

Utrum religio sit preferenda alijs virtutibus moralibus?

431
Inf 9. 88.
a. 6. co. Et
9. 183. a.
2. cor. Et
3. con. c.
183. cor.
1. fin. Et
quol. 6. a.
11. co.
6. 6. 5.

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod religio non sit preferenda alijs virtutibus moralibus. Perfectio enim virtutis moralis consistit in hoc, quod attingit medium, ut patet in 2. * Ethicor. Sed religio deficit in attingendo medium iustitiæ: quia non reddit Deo omnino æquale. Ergo religio non est potior alijs virtutibus moralibus.

¶ 2 Præterea, In his quæ hominibus exhibentur, tanto videtur aliquid esse laudabilius, quanto magis indigenti exhibetur. Unde dicitur Isaia 58. Frange esurienti panem tuum. Sed Deus non indiget aliquo quod ei à nobis exhibeatur, secundum illud Psal. 15. & 139. Dixi domino, Deus meus es tu: quoniam honorum meorum non eges. Ergo religio videtur minus laudabilis alijs virtutibus, per quas hominibus subuenitur.

¶ 3 Præterea, Quanto aliquid fit ex maiori necessitate, tanto minus est laudabile, secundum illud 1. ad Corinth. 9. Si euangelizauero, non est mihi gloria: necessitas enim mihi incumbit. Vbi autem est maius debitum, ibi est maior necessitas. Cum ergo Deo maxime sit debitum, quod ei ab homine exhibetur, videtur quod religio sit minus laudabilis inter virtutes humanas.

SED contra est, quod Exod. 20. ponuntur primo præcepta ad religionem pertinentia, tamquam præcipua. Ordo autem præceptorum proportionatur ordini virtutum: quia præcepta legis dantur de actibus virtutum. Ergo religio est præcipua inter virtutes morales.

RESPONDEO dicendum, quod ea quæ sunt ad Deum

ISA

fortiuntur bonitatem ex ordine in finem. Et ideo quanto sunt fini propinquiora, tanto sunt meliora. Virtutes autem morales, ut supra * habitum est, sunt circa ea quæ ordinantur in Deum, sicut in finem. Religio autem magis de propinquo accedit ad Deum, quam aliz virtutes morales, in quantum operatur ea quæ directe, & immediatè ordinantur in honorem diuinum. Et ideo religio præminet inter alias virtutes morales.

*a præc. 2
co. 10 ad
1. arg. 10
sup. q. 4
ar. 7.*

Ad primum ergo dicendum, quòd laus virtutis in voluntate consistit, non autem in potestate. Et ideo deficere ab æqualitate, quæ est medium iustitiæ, propter defectum potestatis, non diminuit laudem virtutis, si non fuerit defectus ex parte voluntatis.

Ad secundum dicendum, quòd in his quæ exhibentur alteri, propter eorum utilitatem, est exhibitio laudabilior, quæ fit magis indigenti: quia est utilior. Deo autem non exhibetur aliquid propter eius utilitatem, sed propter eius gloriam, nostram autem utilitatem.

Ad tertium dicendum, quòd ubi est necessitas, tollitur gloria supererogationis. Non autem excluditur meritum virtutis, si adsit voluntas. Et propter hoc ratio non sequitur.

ARTIC. VII.

Utrum religio habeat aliquem exteriorem actum?

AD septimum sic proceditur. Videtur, quòd religio non habeat aliquem exteriorem actum. Dicitur enim Ioan. 4. Deus spiritus est, & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate adorare oportet. Sed exteriore actus non pertinent ad spiritum, sed magis ad corpus. Ergo religio ad quam pertinet adoratio, non habet actus exteriores, sed interiores.

*432
inf. q. 84.
a. 1. 10. 4.
85. art. 10.
cor. 11. 3.
contra 6.
110.*

¶ 2. Præterea, Religionis finis est, Deo reuerentiam & honorem exhibere. Sed videtur ad irreuerentiam alicuius excellentis pertinere, si ea sibi exhibeantur, quæ propriè ad inferiores pertinent. Cùm ergo

Sec. Sec. Vol. 11.

S

ergo